

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) E. Palanciuc

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

DECIZIE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Galina Stratulat
Oleg Sternioală, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Marina Nedrea
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, prin care s-a
restituit apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

c o n s t a t ă:

La 29 noiembrie 2016 Marina Nedrea a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând anularea deciziei nr. 593/1860
din 18 iulie 2016, constatarea ilegalității refuzului din 03 noiembrie 2016 nr. N-1219/16,
obligarea de a recunoaște perioada de activitate 06 februarie 1990 - 25 martie 2003 ca
fiind activitate în serviciul public și obligarea stabilirii pensiei de activitate ca funcționar
public de la data depunerii cererii pentru acordarea pensiei din 09 iunie 2016.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 aprilie 2017 s-a
considerat răspunsul nr. N-1219 16 din 03 noiembrie 2016 emis de Casa Națională de
Asigurări Sociale, neîntemeiat.

S-a anulat decizia nr. 593/1860 din 18 iulie 2016 emisă în privința Marinei Nedrea,
ca neîntemeiată.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i includă Marinei Nedrea
perioada de activitate de la 06 februarie 1990 până la 25 martie 2003 ca activitate în
serviciul public.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească Marinei Nedrea
pensia de activitate ca funcționar public de la data depunerii cererii, adică de la 09 iunie
2016.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 04 mai 2017 Casa Națională de
Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea
hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 nu s-a dat curs cererii de
apel declarate de Casa Națională de Asigurări Sociale.

S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate,
acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii
nominalizate.

S-a stabilit ședința de judecată pentru 26 septembrie 2017, ora 12.00 pentru soluționarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a apelului și după caz examinarea în fond a cererii de apel.

S-a explicat apelantului că în caz dacă nu va îndeplini indicațiile instanței de apel, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 06 septembrie 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel motivată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 s-a restituit cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 10 aprilie 2017, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, în conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă.

La 10 octombrie 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii, cu emiterea unei noi decizii prin care apelul să fie repus în termenul prevăzut în încheierea din 20 iunie 2017 și transmis spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În acest sens, a indicat că la 23 august 2017 în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale a parvenit încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 cu privire la prezentarea cererii de apel motivate și stabilirea ședinței de judecată pentru 26 septembrie 2017.

Totodată, a menționat că în perioada 21 august 2017 - 04 septembrie 2017 reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oleg Angheluță, s-a aflat în concediu de odihnă anual și nu a făcut cunoștință cu încheierea, fiind astfel în imposibilitate de a prezenta apelul motivat în termenul indicat în încheierea din 20 iunie 2017.

Din acestea considerente, consideră că argumentele invocate de instanța de apel precum că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea menționată sunt nefondate, deoarece apelul motivat a fost prezentat până la data la care a fost fixată ședința de judecată.

Afirmă că prin încheierea adoptată, instanța de apel le încalcă dreptul la apărare și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 a fost înaintat la 10 octombrie 2017, în conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, Colegiul consideră că acesta a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Art. 110 Codul de procedură civilă, statuează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Conform art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Astfel, raportând la caz normele sus-citate, în condițiile în care apelantul nu a prezentat apelul motivat în termenul limită acordat de instanța de apel, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului declarat de către ultimul, ca fiind întemeiată.

Or, din materialele dosarului se constată că, la 10 aprilie 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești pe cauza dată.

La 04 mai 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel, s-a comunicat Casei Naționale de Asigurări Sociale despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii nominalizate, s-a stabilit ședința de judecată pentru soluționarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a apelului și după caz examinarea în fond a cererii de apel pentru 26 septembrie 2017, ora 12.00, și s-a explicat apelantului că în cazul în care nu va îndeplini indicațiile instanței de apel, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a asigurat drepturile părților și, respectând procedura de citare legală, a expediat în adresa participanților la proces copia încheierii din 20 iunie 2017 și citația prin care a comunicat că ședința este numită pentru data de 26 septembrie 2017, ora 12.00. (f.d. 44)

Copia încheierii din 20 iunie 2017 a fost recepționată de către apelant la 23 august 2017, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar. (f.d. 48)

Astfel, dat fiind că apelantul nu a lichidat în termen neajunsurile indicate în încheierea din 20 iunie 2017, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, instanța de apel a restituit apelantului cererea de apel împreună cu toate actele anexate. (f.d.53-55)

În circumstanțele stabilite, Colegiul reține că instanța de apel întemeiat a restituit cerere de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale pe motiv că nu a înlăturat

neajunsurile în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017.

Totodată, Colegiul notează că potrivit art. 75 alin. (2), (3) Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagieri.

Conducătorul organizației își confirmă împuternicirile prin documentele prezentate în judecată ce atestă funcția sau calitatea lui de serviciu ori, după caz, prin actele de constituire. În caz de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice, interesele ei pot fi reprezentate de administratorul din oficiu sau de lichidator, desemnați în condițiile legii.

Potrivit art. 43 alin. (1) Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, Casa Națională de Asigurări Sociale este instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, ce administrează și gestionează sistemul public de asigurări sociale.

Potrivit pct. 2 din Statutul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 739 din 25 iulie 2000, Casa Națională, fiind o instituție publică autonomă, de nivel național, este persoană juridică care administrează și gestionează sistemul public de asigurări sociale în Republica Moldova.

Astfel, reieșind din prevederile normelor enunțate, Colegiul reține că Casa Națională de Asigurări Sociale, având statutul de persoană juridică, prin intermediul organelor sale de administrare, precum și prin intermediul altor angajați împuterniciți, avocați sau avocați stagieri, urma să înlăture neajunsurile cererii de apel până la 04 septembrie 2017, având în vedere că a recepționat încheierea din 20 iunie 2017 la 23 august 2017.

Sub acest aspect, Colegiul apreciază critic argumentul recurentului precum că, reprezentantul său, Oleg Angheluță, nu a avut posibilitatea de a depune cerere de apel motivată în termenul indicat în încheierea instanței de apel din 20 iunie 2017, deoarece în perioada 21 august 2017 - 04 septembrie 2017 s-a aflat în concediu de odihnă anual.

Or, potrivit ordinului nr. 2979 p-c din 15 august 2017 anexat la materialele dosarului (f.d. 61), pe perioada concediului de odihnă acordat lui Oleg Angheluță (21 august 2017 - 30 august 2017), atribuțiile de serviciu ale acestuia au fost transmise către Andrei Bordian, consultant superior, secția asistență juridică, reprezentanță și legislație, direcția juridică.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs reține că CtEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder împotriva Regatului Unit §-36 din 21 februarie 1975*), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane împotriva Regatului Unit, 28 mai 1985*).

Prin urmare, Colegiul consideră că prin restituirea cererii de apel recurentului nu i s-a îngădit accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Colegiul notează că Casa Națională de Asigurări Sociale, declarând la 04 mai 2017 apel, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (*Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A respinge recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

A menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Marina Nedrea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Galina Stratulat

judecători

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari